2026-48-RE

Causa 2026-48-RE

(Torm Babot c/ Armengol Ribas)

Número de registre 276-2026. Recurs d'empara

Aute del 13 de juliol del 2026

BOPA núm. 82, del 22 de juliol del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 de juny del 2026, per la representació processal de la Sra. M. Assumpta Torm Babot, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 17 de juliol del 2025, dictada per la Secció Civil 1 de la Batllia, i, contra la sentència del 12 de maig del 2026, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat i que anul·li la decisió impugnada per tal que sigui dictada de nou;

Vista la Constitució, especialment, els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist que el magistrat, Sr. Joan Manel Abril Campoy, ha plantejat la seva inhibició en aquesta causa, la qual ha estat acceptada pel Ple del Tribunal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Víctor Torre de Silva López de Letona;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 30 de març del 2009, la representació processal de la Sra. M. Assumpta Torm Babot va formular una demanda, a tramitar pel procediment ordinari, contra el Sr. Joan Armengol Ribas, en què sol·licitava que es declarés la nul·litat del contracte de representació del 17 de setembre del 2004, i subsidiàriament que s'anul·lés en la seva segona part -tot i que pel que feia a la primera part, feia reserva d'accions- i que se'l condemnés a rendir comptes, i al pagament de diverses sumes en concepte de mensualitats de remuneració, de reparació de desperfectes, degradacions obsolescències i mancances dels hotels Panorama i Roc Blanc, així com en concepte de la pèrdua de valor del fons de comerç de l'hotel Panorama entre setembre del 2004 i octubre del 2008 i en concepte de les sumes dineraris disposades sobre els comptes bancaris de la seva mare utilitzades per pagar despeses generals dels hotels, entre d'altres, més danys i perjudicis.

1.2. El 17 de juliol del 2025, la Secció Civil 1 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual decidia desestimar en la seva totalitat aquesta demanda.

1.3. La representació processal de la Sra. M. Assumpta Torm Babot va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 12 de maig del 2026, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que acordava estimar parcialment aquest recurs i revocava

parcialment la sentència de la Secció Civil 1 de la Batllia en el sentit de deixar sense efecte la imposició de les costes de la instància, mantenint la resta del pronunciament.

1.4. L'1 de juny del 2026, la representació processal de la Sra. M. Assumpta Torm Babot va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 17 de juliol del 2025, dictada per la Secció Civil 1 de la Batllia, i, contra la sentència del 12 de maig del 2026, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- Després d'exposar la seva demanda jurisdiccional davant la primera instància, la recurrent al·lega que, entre d'altres greuges, aquesta es basava en l'absència de causa contractual, ja que segons el seu parer, és evident que la contraprestació que s'esperava del defenent no era possible, atès que ningú es pot controlar i supervisar a si mateix.

- L'absència de causa va ser desestimada per ambdues instàncies, que es van fonamentar en la confiança de llarga durada de la propietària en la persona del defenent, malgrat que aquesta part va al·legar en apel·lació que la funció de control i de supervisió del negoci hoteler en gestió per un tercer, no es pot satisfer si la persona que hauria de controlar té interessos econòmics propis en el negoci o en el seu gestor.

- Per aquest motiu, considera que la sentència impugnada incorre en un defecte substancial de motivació jurídica, amb rellevància constitucional, perquè la Sala Civil confon causa contractual amb motivació del contracte, circumstància que vulnera el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

- Seguidament, exposa quina és la funció del Tribunal Constitucional en l'examen d'aquest tipus de vulneració i després de citar la doctrina convencional i constitucional en la matèria, conclou que, en aquest cas concret, la resposta donada per la Sala Civil a l'objecció del defecte de causa contractual

no compleix el cànon de constitucionalitat de motivació.

- Exposa que la causa és "*el supòsit de fet o la condició objectiva, donada la qual, l'efecte volgut és garantit pel Dret*" (Bonfante, a *Instituzioni di Diritto romano*, Milà, 1925, pàg. 71). Afegeix Borrell Soler que "*no s'entén per causa el motiu personal més o menys íntim que mou a contractar, ni la finalitat especial que es proposen aquells que contracten, els quals no transcendeixen a l'ordre jurídic; perquè no desmereix un contracte malgrat el contractant no extregui d'ell el profit que esperava (...). Tot contracte al qual li manqui una causa jurídica proporcionada no té explicació raonable, i s'ha de considerar inútil o fingit*" (Dret Civil vigent a Catalunya, Volum III, pàg. 155). Sánchez Roman, per acabar de citar doctrina civilista, considera que la causa és "*la finalitat essencial o més propera que els contraents es proposen al celebrar el contracte*" (*Derecho civil español, común i foral*, Madrid, volum IV, pàg. 195).

- Manifesta que aquesta doctrina també està incorporada en l'ordenament andorrà i cita diverses sentències del Tribunal Superior de Justícia que ho demostren (TSJC-122/06 del 16 de novembre del 2006; TSJC-142/05 del 26 de gener del 2006 i TSJC-133/03 del 12 de febrer del 2004).

- Addueix que la qüestió jurídica que aquesta part havia plantejat en el judici era que els vincles econòmics (transferències bancàries) i jurídics (relació laboral) provats entre el Sr. Joan Armengol Ribas i la societat Prat de la Mola, SA, posteriors a quan aquell va deixar de ser-ne soci i conseller, impedien objectivament que el contracte assolís la finalitat cercada: és a dir, que la propietària dels hotels disposés, a canvi de pagar un preu, d'un representant que vetllés pels seus interessos per fiscalitzar la tasca de la societat gestora dels hotels.

- Segons el seu parer, aquesta qüestió jurídica no ha merescut una resposta motivada. La Sala Civil precisa el motiu pel qual la propietària hauria acceptat firmar el contracte de representació, però no com objectivament es complia la contraprestació del preu, això és vetllar pels interessos de la representada supervisant l'activitat de la gestora dels hotels, quan supervisor i supervisada tenien interessos jurídics i econòmics comuns.

- Per tant, s'ha vulnerat el deure de motivació de la decisió desestimatòria sobre aquest punt i es demana que es decideixi que la Sala Civil esmeni la infracció.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat i que anul·li la decisió impugnada per tal que sigui dictada de nou.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- De manera prèvia, la Sala Civil exposa el conflicte judicial entre les germanes Torm Babot, en el qual ha tingut també protagonisme l'espòs de la Sra. Emilia Torm Babot, el Sr. Joan Armengol Ribas, i, precisa que s'ha pronunciat en el marc de 4 recursos d'apel·lació (386/17, 039/19, 387/20 i 338/24), tots ells vinculats a l'actuació representativa d'aquests darrers respecte dels interessos dels pares de la recurrent.

- Seguidament, exposa el contracte de representació del 17 de setembre del 2004, atorgat per la Sra. Assumpta Babot Font a favor del Sr. Joan Armengol Ribas.

(Aquell mateix dia es van revocar els poders atorgats per la societat Prat de la Mola, SA a favor del Sr. Joan Armengol Ribas i de la Sra. Emília Torm Babot i es va atorgar una escriptura pública de revocació dels poders que el Sr. Joan Armengol Ribas ostentava respecte d'aquesta societat; en representació de la societat esmentada compareixia com a representant el Sr. Marc Armengol Torm).

- Aquesta funció de representació consistia en supervisar la gestió hotelera duta a terme per la societat familiar Prat de la Mola, SA i percebre els emoluments que li corresponien a la propietària i a canvi el mandatari percebia una retribució (resolta en la causa 387/20).

- En aquesta causa l'hereva de la Sra. Assumpta Babot Font li reclama la rendició de comptes de setembre del 2004 fins al 20 de setembre del 2008, dia de la defunció de la seva mare, i, per tant, de l'extinció del contracte de representació.

- La recurrent al·lega que el contracte no podia ser vàlid i eficaç perquè li mancava una "*manca d'alteritat*" i una "*manca absoluta d'idoneïtat*". Però la Sala Civil considera que aquesta impugnació de la qual s'arriba a proclamar la nul·litat per manca de causa no té cap suport jurídic per sostenir-la.

- La Sala Civil declara que això no és així perquè la causa o vincle (subjectiu i objectiu) està ben justificat: la Sra. Assumpta Babot Font, ja d'edat avançada, no es va oposar al fet que la gestió hotelera fos duta a terme pels fills de la família Torm Armengol, però atès que des de 1979 la gestió l'havia dut a terme principalment el seu gendre, va voler que aquest en fes la supervisió per ser una persona de la seva confiança com havia demostrat durant 25 anys, i, a l'any 2004, aquesta tenia

plena consciència dels seus actes.

- Pel que fa a l'actuació defraudatòria del defenent envers la mandant a causa d'unes transferències rebudes de la societat Prat de la Mola, SA, la Sala Civil considera que això és una suposició de la part agent, ja que, a més, de l'existència d'un document exculpatori redactat per la mandant (04/03/2008, el valor del qual ja es va analitzar en la causa 338/24), el defenent tenia altres activitats vinculades amb l'hostaleria (FJ cinquè de la sentència de la primera instància), la qual cosa no permet suposicions o conjuntures.

- Pel que fa a la justificació del seu salari mensual, la Sala Civil manifesta que de la prova pericial d'aquest procediment es desprèn que la gestió del defenent a la vista de les circumstàncies concurrents es va realitzar correctament. l si la gestió ho va ser, també permet deduir (presumpció judicial) que la supervisió i el control van ser eficaços.

- En conclusió sobre aquesta qüestió, la Sala Civil manifesta que no hi ha cap motiu per considerar nul per manca de causa (existia una causa perfectament identificada com ja s'ha dit), ni anul·lable (per vicis de la voluntat de la Sra. Assumpta Babot Font que ja es va resoldre en la sentència del 29 d'octubre del 2021 -STJC 039/19- que estarien prescrites) el contracte de mandat representatiu i remunerat que els vinculava. El motiu ha de ser rebutjat.

- La Sala Civil tracta seguidament el motiu sobre la rendició de comptes (motiu que no està impugnat en empara).

- Altrament, la Sala Civil revoca la imposició de les costes de la primera instància perquè considera que és just i pertinent fer una excepció al principi general del venciment objectiu de l'article 350 del Codi de procediment civil pels dubtes de fet que envoltaven el litigi i per aquesta raó considera que cal acollir aquest motiu.

- Per això, la Sala Civil estima parcialment el recurs d'apel·lació i revoca parcialment la decisió de la primera instància en el sentit de deixar sense efecte el pronunciament sobre les costes processals, però manté la resta del pronunciament.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Com ha quedat explicat amb més extensió en el punt 2 d'aquest aute, aquest recurs d'empara invoca la vulneració del dret a obtenir una resolució judicial fonamentada en Dret, establert a l'article 10.1 de la Constitució.

Aquesta infracció constitucional s'atribueix a la sentència del 12 de maig del 2026, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, que estimava en part, exclusivament en relació amb la imposició de les costes, el recurs d'apel·lació interposat per la Sra. M. Assumpta Torm Babot contra la sentència de la Batllia (Civil 1) del 17 de juliol del 2025, que al seu torn desestimava la demanda formulada per ella contra el Sr. Joan Armengol Ribas, en relació amb un contracte de mandat representatiu.

3.2. Convé anticipar, ja des d'aquest moment, que el Tribunal Constitucional considera que la infracció denunciada manca manifestament de contingut constitucional, per la qual cosa el recurs d'empara ha de ser inadmès a tràmit, d'acord amb allò que preveu l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional (text consolidat aprovat per Llei 21/2023, del 23 d'octubre).

3.3. Són molt nombroses les ocasions en què aquest Tribunal Constitucional ha destacat que no és un tribunal de tercera instància, ni un tribunal suprem, i que "*l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic, ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució*" (veg. per ex. la sentència del 17 de novembre del 2025, recaiguda en la causa 2025-74-RE).

Com es deia en l'aute d'aquest Tribunal Constitucional del 19 de gener del 2026, recaigut en la causa 2025-106-RE, "*el Tribunal Constitucional no té per missió controlar l'encert o el desencert de les resolucions dels tribunals, ni tampoc la seva qualitat jurídica. Només s'ha d'assegurar que les sentències estiguin "motivades i fonamentades en l'ordenament jurídic", com disposa l'article 86.2 de la Constitució*".

3.4. Els punts en què específicament es retreu la vulneració constitucional a la sentència de la Sala Civil són dos: la confusió de la causa del contracte amb els motius de la mandant i la manca de resposta motivada a la qüestió de si els vincles econòmics i jurídics entre el Sr. Joan Armengol Ribas, mandatari apoderat, i la societat El Prat de la Mola, SA, impedien objectivament que se li encarregués fiscalitzar-la.

3.5. Quant al primer punt, més que una manca de raonament per part de la sentència de la Sala Civil, allò que s'expressa és un desacord amb ella quant a la causa del contracte de mandat representatiu. Es retreu a la sentència un error jurídic de confusió dels motius amb la causa. Afirma que allò identificat per la Sala Civil com a causa era, en realitat, el motiu subjectiu de la mandant. I, per això, considera que el negoci va mancar de causa.

Certament, la doctrina de la causa és una cosa històricament discutida entre els civilistes, fins al punt que alguns textos legislatius dels darrers anys en prescindeixen, com passa amb prestigiosos documents de tipus internacional en matèria de Dret Civil patrimonial o de contractes.

No correspon a aquest Tribunal Constitucional determinar si allò que la Sala Civil va entendre com a causa del negoci jurídic en Dret podia ser considerada com a tal. Als efectes de l'article 10.1 de la Constitució n'hi ha prou amb constatar que el fonament jurídic quart de la sentència s'ocupa d'aquesta qüestió i dona una explicació que no es pot titllar d'il·lògica, ni d'absurda, ni de contradictòria.

3.6. Pel que fa al segon punt, convé partir del fet que el Sr. Joan Armengol Ribas havia gestionat durant dècades, almenys parcialment, les dues instal·lacions hoteleres de la família dels seus sogres. L'any 2004 es va decidir atorgar la gestió d'ambdues instal·lacions a la societat El Prat de la Mola, SA i es va formalitzar el contracte de mandat representatiu amb el Sr. Joan Armengol Ribas, perquè supervisés la gestió, que representa el negoci jurídic controvertit, signat el 17 de setembre del 2004.

Tal vegada en previsió d'aquest contracte unes setmanes abans, el 26 de juliol del 2004, la junta general de la societat esmentada va revocar el càrrec d'administrador que ostentava el Sr. Joan Armengol Ribas, i, el mateix 17 de setembre del 2004, la societat també revocava els poders que se li havien conferit.

La recurrent en empara considera que els vincles econòmics i jurídics entre la societat que havia de ser supervisada i el Sr. Joan Armengol Ribas, al qual se li conferia un mandat de supervisió de la gestió d'aquesta societat, eren tan estrets que feien impossible el contracte de mandat.

De nou es tracta d'una qüestió fàctica i jurídica que no té rellevància constitucional.

Des de la perspectiva d'aquest recurs d'empara, cal assenyalar que la sentència de la Sala Civil s'ocupa d'aquesta matèria, posant-la en la perspectiva d'un llarg conflicte familiar respecte del qual ja

havia dictat quatre sentències anteriors.

En el segon fonament jurídic detalla els fets en ordre cronològic i en el quart va analitzant les relacions jurídiques i econòmiques denunciades, com les cotitzacions socials del defenent, les dues transferències rebudes per ell de la societat l'any 2005 i la retribució del contracte de mandat. La Sala Civil descarta que aquestes circumstàncies puguin ocasionar la nul·litat o l'anul·labilitat del contracte de mandat.

En la limitada perspectiva constitucional que correspon a aquest Tribunal Constitucional, sembla evident que hi ha hagut una fonamentació jurídica, una resposta motivada a la qüestió dels vincles entre el mandatari, Sr. Joan Armengol Ribas, i la societat, la gestió hotelera de la qual havia de supervisar. I en aquesta resposta no s'aprecia arbitrarietat, contradicció o argumentació il·lògica o absurda.

3.7. Convé reiterar que l'article 10.1 de la Constitució no garanteix l'encert ni l'excel·lència de les sentències. Tampoc obliga els tribunals a donar una resposta detallada a totes i a cadascuna de les al·legacions de les parts processals, en tots els seus aspectes.

En aquest assumpte, les al·legacions principals que s'esmenten en el recurs d'empara han estat respostes per la Sala Civil amb una motivació jurídica que no es pot titllar de merament aparent.

No havent-se constatat cap raonament absurd, il·lògic, contradictori o arbitrari, no es pot considerar que s'ha vulnerat el dret a obtenir una decisió judicial fonamentada en Dret.

En aquestes circumstàncies, només es pot concloure que les infraccions denunciades no tenen manifestament contingut constitucional, motiu pel qual el recurs d'empara ha de ser inadmès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2026-48-RE interposat per la representació processal de la Sra. M. Assumpta Torm Babot contra la sentència del 17 de juliol del 2025, dictada per la Secció Civil 1 de la Batllia, i, contra la sentència del 12 de maig del 2026, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, a la Secció Civil 1 de la Batllia, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 13 de juliol del 2026.

Pere Pastor Vilanova

Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Magistrat

Víctor Torre de Silva López de Letona

Magistrat